

Z Á P A D O Č E Š K Á U N I V E R Z I T A V P L Z N I
F a k u l t a p e d a g o g i c k á
Katedra psychologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta práce)

Práci předložil(a) student(ka): **Tomáš MOTYČKA**, Psychologie se zaměř. na vzdělávání
Název práce: **Analýza interakcí v rodinách s adolescentním dítětem**

Téma, kterému se autor věnuje ve své bakalářské práci považují za velmi významné a pro budoucího učitele nesmírně užitečné. Aktuálnost tématu spatřuji především ve stále rostoucím počtu sociálně patologických jevů v adolescentní populaci. Je známou skutečností, že právě v postpubertálním věku se v latentní a někdy až manifestní podobě projevují různé formy závislostí a verbální či neverbální agresivity. Psychologové a sociologové upozorňují na riziko, že agresivita a drogová závislost se mohou stát životním stylem.

Autor v úvodu práce správně zdůrazňuje, že právě rodinné klima sycené interpersonálními vztahy může být podhoubím těchto patologických forem chování. Imitace pozitivních vzorců chování rodičů a identifikace s jejich normami, postoji a hodnotami jsou totiž základní výbavou pro zdravý vývoj dítěte a nejujičinnější obranou proti sociálně patologickým jevům. Tento proces se v adolescenci více méně završuje. Přestože o rodině a rodinných vztazích byla napsána řada publikací, považují tuto bakalářskou práci za cenný příspěvek k dané problematice.

Práce obsahuje 69 stran včetně úvodu a seznamu literatury a je členěna na část teoretickou a praktickou a řadu kapitol a podkapitol. Rozsah teoretické a praktické části je proporcionálně vyvážen, jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují a jejich název koreluje s jejich obsahem.

V teoretické části autor jasně a věcně vymezuje základní kategorie vztahující se k problematice rodiny včetně specifických znaků rodiny současnosti se zvláštním akcentem k české mentalitě. Dále se v této části bakalářské práce autor věnuje vývojově psychologické charakteristice adolescence a problematice rodinné interakce, jejíž neodmyslitelnou součástí je komunikace. Teoretická část svědčí o dobré orientaci autora v literatuře, převážně české, a o jeho schopnosti chápat popisované jevy v souvislostech. Za velmi zdařilé považují kapitoly „Individualita vývoje rodin“, „Rodinné tradice“, „Znaky současné rodiny“ a „Rodinné interakce“.

Za pečlivě a kreativně zpracované považují zvláště vymezení primárních teoretických dimenzí rozlišující normální a dysfunkční rodiny.

Po formální stránce nutno pozitivně hodnotit kultivovaný jazykový projev, který je doplněn grafy a tabulkami zvyšujícími přehlednost textu.

V praktické části bakalářské práce autor popisuje výzkumnou sondu, jejímž cílem je navázat na šetření interakce mezi rodiči a adolescenty provedené jeho kolegy. Autor provedl své šetření ve skupině mladších adolescentů (15 – 17 let) a porovnává tyto výsledky realizované ve věkové kategorii 18 až 22 let. Autor jasně formuluje 4 výzkumné otázky vztahující se k poziční a vztahové interakci respondentů.

Další část práce obsahuje popis metody výzkumu a charakteristiku výzkumného vzorku. Na základě vyhodnocení dvou standardizovaných testů dospívá autor k interpretaci výsledků psychologického šetření.

V praktické části práce prokázal autor dovednost pracovat s psychologickým testem a správně interpretovat jeho výsledky.

K bakalářské práci mám následující připomínky, které poněkud snižují její hodnotu:

- 1) V kapitole „Funkce rodiny“, v níž se autor omezil pouze na klasifikaci Zdeňka Heluse, chybí pojetí dalších autorů.
- 2) V některých teoretických kapitolách jsou neúplně citace.
- 3) V prezentované literatuře postrádám větší zastoupení zahraničních autorů.
- 4) Autor sice podrobně popisuje výsledky v jednotlivých škálách testového šetření a srovnává je s předchozím výzkumem, ale v závěru práce mohl využít z pracovního a náročného výzkumu víc shrnujících soudů.
- 5) Popis zkoumané skupiny je poněkud stručný.

Až na výše uvedené připomínky přináší bakalářská práce řadu zajímavých poznatků a v plné míře splňuje požadavky na ni kladené. Z těchto důvodů ji **doporučuji k obhajobě.**

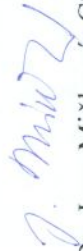
Otázky a náměty k diskusi:

- 1) Které faktory pozici a vztahové interakce mají výrazný vliv na chování mladších adolescentů?
- 2) Které jsou specifické problémy současné rodiny ve vztahu k sociálně patologickým formám chování u adolescentů?

NÁVRH KLASIFIKACE:

velmi dobře

Datum: 18. srpna 2013

Podpis: Doc. PhDr. Jana Miňhová, CSc.
oponent práce